

éó

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.VII.39.780/2020/4.

A tanács tagjai: . Zánthy János
a tanács elnöke
Deutschné dr. Kupusz Ildikó
előadó bíró

. Farkas Katalin
bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Központi Rendőr Szakszervezet

Az alperes: Országos Rendőr-főkapitányság

Az alperes képviselője: ...kamarai jogtanácsos

A per tárgya: illetmény-különbözet

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

A fellebbezéssel érintett határozat:

Fővárosi Törvényszék 34.K.702.369/2020/14.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 32.K.702.369/2020/14. számú ítéletét helybenhagyja.

Az alperes köteles 15 napon belül megfizetni a felperesnek 10.000 (tízezer) forint másodfokú perkiöltséget.

A fellebbezési eljárás illetékét a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A közalkalmazotti jogviszonyban álló felperest az alperes „D” fizetési osztályba besorolva középfokú iskolai végzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatta. A Fővárosi Törvényszék 7.Mf.680.882/2017/5. számú jogerős ítéletével megállapította, hogy az alperes a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992.évi XXXIII. törvény (Kjt.) 66. § (9) bekezdés b) pontjába ütközően határozta meg a felperes illetményét, mert 2013. augusztus 1. napjától kezdődően illetményként a garantált bérminimumot nem állapította meg, valamint megsértette az illetmény csökkentésének tilalmával kapcsolatos szabályokat, ezért az alperest 807.700 forint illetmény-különbözet megfizetésére kötelezte. A felperes 2014. december 31. napján megállapított illetménye 189.100 forint volt.
- [2] Az alperes 2017. január 1. napjától a felperes bértábla szerinti illetményét 91.048 forintban, a garantált bérminimumra történő kiegészítés összegét 69.952 forintban, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt 5.800 forintban állapította meg, a havi összilletménye 166.800 forintban

került meghatározásra. A felperes 15.000 forint közalkalmazotti címpótlékban, valamint 18.180 forint rendvédelmi ágazati pótlékban részesült.

- [3] 2018. január 1. napjától a felperes bértábla szerinti illetménye a D/7. fizetési osztály/fokozatból D/8. fizetési osztály/ fokozatba való előre sorolását követően havonta 93.813 forint, a garantált bérminimumra történő kiegészítés összege havi 86.687 forint, garantált illetménye összesen 180.500 forint volt. A munkáltatói döntésen alapuló illetményrésze 7.500 forintban, összilletménye havi 188.000 forintban került meghatározásra. 15.000 forint címpótlékban és 20.300 forint rendvédelmi ágazati pótlékban részesült havonta.

A felperes keresete és az alperes védírata

- [4] A felperes keresetében 2017. június 1. napjától 2018. augusztus 31. napjáig terjedő időszakra 164.900 forint elmaradt illetmény-különbözet és 16.490 forint rendvédelmi ágazati pótlék különbözet megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy a jogerős ítélet szerint a felperes illetménye 2014. december 31.napján 189.100 forint volt, amely „negatív minősítés” hiányában jogszerűen nem csökkenthető. Az alperes – a korábbi jogerős bírósági ítélet megállapításában foglalt, a 2014. december 31. napján fennálló 186.100 forint illetményét figyelmen kívül hagyva – 2017. január 1. napjától 2017. december 31. napjáig terjedő időszakban havonta 166.800 forint, 2018. január 1. napjától 2018. augusztus 31. napjáig terjedő időszakban havi 188.000 forint illetményt állapított meg a munkáltatói „önrész” meg nem engedett átcsoportosításával/csökkentésével, amely a Kúria gyakorlatának (Mfv.II.10.080/2016.) nem felel meg, mert a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészből történő egyoldalú átcsoportosításkor nem csökkenhet a munkavállaló illetménye, arra legfeljebb közös megegyezéssel kerülhet sor.
- [5] Állította, hogy a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi szerveknél foglalkoztatott közalkalmazottak részére rendvédelmi ágazati pótlék megállapításáról szóló 29/2015. (VI.15.) BM rendelet (BMr.) alapján 2015. évben 5%, 2016. évtől 10% rendvédelmi ágazati pótlék illette meg. A munkáltató a helytelenül megállapított illetmény alapján számolta ki az ágazati pótlék összegét, ezért az illetmény-különbözetre számított pótlék is megilleti.
- [6] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a felperes összilletményét az illetmény elemeinek átcsoportosítása során nem változtatta meg, az sem a perrel érvényesített időszakban, sem a korábbi peres időszakban nem csökkent. A Kjt. 7. §-a, 85/A. § 1) pontja kiemelésével hivatkozott arra, hogy az illetmény és a garantált illetmény nem azonos fogalmak, a garantált illetmény a közalkalmazott besorolás szerinti illetménye. Mind a besorolási illetmény (garantált illetmény), mind a munkáltatói döntésen alapuló többletilletmény az illetmény fogalmába tartozik. Az illetményt egységesen kell figyelembe venni, az további részelemekre nem bontható. A garantált illetmény és a munkáltatói többletilletmény nem külön illetményelem, azok az egységes illetmény fogalmába tartoznak, azokat a bíróság a garantált bérminimum tekintetében sem kezelheti külön illetményelemként.
- [7] Érvelése szerint a Kjt. 85/A. § 1)-m) pontjai, valamint a kötelező legkisebb munkabérről és a garantált bérminimumról szóló kormányrendeletek rendelkezései egyértelművé teszik, hogy a garantált bérminimum az illetményre és nem annak részelemeire vonatkozik, ezért a közalkalmazottnak az összilletményre van alanyi jogosultsága, az illetmény részelemeire nincs. Elmaradt jövedelem az összilletmény csökkenése esetén, valamint akkor keletkezik, ha a munkáltató a Kjt. 66. (9) bekezdésében meghatározottak ellenére nem biztosítja összilletményként a kormányrendeletben meghatározott illetményt. Az esetleges adminisztrációs hiba elmaradt illetményre való jogosultságot nem eredményezhet, mivel a felperes teljes illetménye nem csökkent és meghaladta a besorolás szerinti, valamint a kormányrendeletekben meghatározott illetmény összegét. Kiemelte, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész változása nem módosította a

kinevezésben foglalt összilletményt, ezért az alperest kiegészítési kötelezettség nem terhelte és semmilyen jogszabályi rendelkezésen alapuló határozathozatali kötelezettsége nem állt fenn.

Az elsőfokú bíróság ítélete

- [8] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest a felperes javára 164.900 forint elmaradt illetmény-különbözet, 16.490 forint elmaradt rendvédelmi ágazati pótlék különbözet megfizetésére a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (Hszt.) 289/V. § (1) bekezdése, 287/A. § (1) bekezdése, 287/E. § (1)-(2) bekezdései, 362/E. § (1) bekezdése, 362/I. § (1) bekezdése, 362/I. § (3) bekezdése, a Kjt. 66. § (9)-(10) bekezdései, a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 58. §-a, a BMr. 2. § (1) bekezdése, 1. § (2) bekezdés a) pontja, 2. § (2) bekezdése alkalmazásával. Kiemelte, hogy a jogerős ítélet alapján a perben a felek között nem volt vitatott, hogy a felperes 2014. december 31. napján megállapított illetménye 189.100 forint volt, ezért azt a bíróság a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 78. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 266. § (1) bekezdése alapján valósnak fogadta el. Megállapította, hogy a kereseti kérelemmel érintett időszakban a felperes illetménye kizárólag a felek közös megegyezése alapján lett volna csökkenthető a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 58. §-a alapján. Ezt támasztja alá a Kúria Mfv.II.10.460/2015. számú ügyben hozott döntése, amely szerint nincs jogszabályi akadálya annak, hogy az alperes a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegét csökkentve egészítse ki a felperes besorolás szerinti garantált illetményét a garantált bérminimum összegére, az azonban a kinevezés szerinti illetmény összegének csökkenésével nem járhat. A közalkalmazott garantált illetménye, pótlékai jogszabályon alapuló juttatások, amelyek összege a jogszabály változásakor akkor is változik, ha arról a munkáltató írásbeli intézkedést nem hoz.
- [9] A perbeli esetben az alperes 2017. január 1. napjától 2017. december 31. napjáig terjedő időszakban a felperes illetményét 166.800 forintban, 2018. január 1. napjától 2018. augusztus 31. napjáig terjedő időszakban 188.000 forintban állapította meg, ezért a felperest a kereseti kérelemmel érintett időszakra 164.900 forint illetmény-különbözet megilleti. A helytelen illetmény megállapításra tekintettel a bíróság alaposnak ítélte a felperes rendvédelmi ágazati pótlék különbözetre előterjesztett igényét is.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

- [10] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte a Kjt. 66. § (7) bekezdése, 66. § (1)-(5) bekezdései, 79/E. §-a, 85/A. § l)-m) pontjai bíróság általi megsértésére hivatkozva.
- [11] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a tényállást, abból azonban téves jogi következtetést vont le. Előadta, hogy az elsőfokú ítélet a Kjt. 66. § (7) bekezdésében foglaltaknak azért nem felel meg, mert a felhívott jogszabályhely konkrétan meghatározza, hogy garantált illetményen a 66. § (1)-(5) bekezdésében, illetve a 79/A. §-ban foglaltak szerint meghatározott illetményt kell érteni. Az elmaradt illetmény megállapítása az elsőfokú bíróság által a fenti jogszabályi rendelkezések megsértésével történt, mert garantált illetményként automatikusan a garantált bérminimumot vette figyelembe, amely nem felel meg a Kjt. 66. § (7) bekezdésben foglaltaknak. A minimálbérre és a garantált bérminimumra vonatkozó kormányrendeletek a minimálbért és a garantált bérminimumot az alapbérre vonatkozóan állapítják meg és kifejezetten rendelkeznek arról, hogy alapbérén közalkalmazott esetében az illetményt kell érteni. Ez összhangban van a Kjt. 85/A. § l)-m) pontjaival is, amelynek értelmében ahol más jogszabály alapbért említ, azon illetményt kell érteni. A munkáltatói döntésen alapuló illetményrész változása

sem a kinevezést, sem a kinevezésben foglalt összilletményt nem módosította. Az illetmény emelése – attól függetlenül, hogy az esetlegesen előnyös a közalkalmazottra –, az Mt. 58. §-a alapján csak közös megegyezéssel történhet. Az elsőfokú bíróság ítélete az Mt. 58. §-ának rendelkezésébe is ütközik, mert következtetése szerint az illetmény – a garantált bérminimum emelésére tekintettel történő – növekedése az illetményt automatikusan emeli. Az elsőfokú bíróság döntése folytán emelkedett a felperes illetménye, amelyre azonban az Mt. 58. §-a alapján csak a felek közös megegyezésével kerülhetett volna sor.

- [12] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Hivatkozott arra, hogy a bíróság a tényállás pontos felderítése, a vonatkozó jogszabályok helyes alkalmazása során jutott az ítéletben szereplő következtetésre és hozta meg kellően indokolt döntését. A fellebbezés novumot nem tartalmaz; figyelmen kívül hagyja, hogy a jogkérdésben már volt korábban jogerős ítélet – amely ellen az alperes felülvizsgálati kérelemmel nem élt –, és amelyben megállapításra került a felperes 2014. december 31. napján fennálló jogos illetménye, amelynél kevesebb összeget az alperesi nem állapíthatott volna meg.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A fellebbezés nem megalapozott az alábbiak szerint.
- [14] Az alperes fellebbezésében a Kjt. 66. § (1)-(5) bekezdései, (7) bekezdése, 79/E. §-a, 85/A. § 1)-m) pontjai és az Mt. 58. §-a bíróság általi megsértését állította.
- [15] A Kúria a jelen per tárgyával azonos tárgyban folyamatban volt számos döntésében (Mfv.II.10.390/2016/5., Mfv.II.10.414/2016/6., Mfv.II.10.550/2016/4.) kifejtette a jelen eljárásban is irányadó a Kjt. 66. § (1) és (9) bekezdése értelmezése körében kialakított álláspontját, mely szerint a közalkalmazott garantált illetménye és a megállapított illetménye nem azonos fogalmak. Garantált illetmény a Kjt. 66. § (1)-(5) bekezdésében, illetve a 79/E. §-ban foglaltak alkalmazásával meghatározott besorolási illetmény. A Kjt. 66. §-a azáltal, hogy a közalkalmazott fizetési osztályhoz és fokozathoz kapcsolódó, éves költségvetési törvényben meghatározott illetményösszegeket garantált minimumként határozza meg, a munkáltató számára lehetőséget biztosít arra, hogy a közalkalmazott illetményét az illetménytáblában szereplőnél magasabb összegben állapítsa meg, amennyiben ennek pénzügyi feltételei rendelkezésre állnak. Ebben az esetben a munkáltatói döntésen alapuló többletilletmény és a garantált illetmény együttesen képezi a közalkalmazott illetményét. Ez az értelmezés következik a Kjt. 85/A. § 1) pontjának rendelkezéséből, amely felsorolja az illetményelemeket, első helyen említve magát az illetményt (illetmény, illetménypótlék, illetménykiegészítés, keresetkiegészítés, jutalom). Nem szabályozza külön elemként a besorolási illetményt (garantált illetményt) és a munkáltatói többletilletményt, ebből következően ezeket az illetmény fogalma együttesen tartalmazza (Mfv. II. 10.043/2016., Mfv.II.10.460/2015.). A Kjt. 85/A. § m) pontja az alapbért az illetménnyel azonosítja, tehát a besorolási (garantált illetményt) és a munkáltatói többletilletményt együttesen. Ezzel szemben támasztja azt a követelményt a Kjt. 66. § (9) bekezdés b) pontja, hogy annak a garantált bérminimum összegét el kell érnie. Az alperes a határozataiban maga is külön sorban tüntette fel az egyes bérelemeket, a garantált illetményt és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt, tehát a garantált illetményt és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt maga is a felperes illetményének tekintette, ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a garantált illetménynek a garantált bérminimumot el kell érnie, amely a Kjt. 66. § (7) bekezdésében foglaltaktól – a közalkalmazott minősítésétől – független. A felhívott jogszabályhelyekből következően a közalkalmazott garantált illetménye és a munkáltató döntésén alapuló többletilletmény a közalkalmazott összilletményét képezi. Az összes (teljes) illetmény fogalma az összilletményen felül a közalkalmazott pótlékait, keresetkiegészítéseit és jutalmait is magában foglalja.

- [16] A Kjt. 21. § (1) bekezdése alapján a közalkalmazotti jogviszony kinevezéssel és annak elfogadásával jön létre. A Kjt. illetményrendszere egységes, törvényen alapuló megállapodás, ezért a garantált illetménynél, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt is magában foglaló magasabb illetményre jött létre a perbeli esetben a felek között a megállapodás. Az illetményrendszeren belül a közalkalmazott garantált illetménye és illetménypótlékai (rendvédelmi ágazati pótlék, közalkalmazotti munkatársi címpótlék) jogszabályon alapuló – kötelező mértékű – juttatások, amelyek – a felek erre irányuló megállapodásától függetlenül – a jogszabályi rendelkezés következtében változnak – a perbeli esetben emelkedtek –, ezért a garantált bérminimum emelkedése nem ütközik az Mt. 58. §-ának a rendelkezésébe. A munkáltatói döntésen alapuló illetményrész a munkáltatói döntésen, mérlegelésén alapul, ezért az alanyi jogon nem jár a közalkalmazottnak. Az irányadó bírói gyakorlat szerint (EBH2006.1544., EBH2016.M.25., Mfv.II.10.098/2016/5.) a munkáltató ezen egyoldalú döntését módosíthatja, a garantált illetmény jogszabályon alapuló emelkedése esetén csökkentheti, átcsoportosíthatja, de csak olyan mértékben, hogy az illetmény összege ne csökkenjen, mert ehhez a kinevezés módosítása vagy a felek közös megegyezése szükséges a Kjt. 24. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó, a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 58. §-a szerint.
- [17] A perbeli esetben nem volt vitatott, hogy a felperes illetménye 2014. december 31. napján 189.100 forint volt. Az alperes a kereseti kérelemmel érintett időszakban – 2017. és 2018. évben is – módosította a felperes illetményét, megfizette számára a jogszabályban rögzített garantált bérminimum összegét, amelyre a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészből csoportosított át. Az alperes 2017. január 1. napjától 166.800 forint, 2018. január 1. napjától 188.000 forint havi illetményt állapított meg. A garantált illetményen felül a felperes 2017. évben 5800 forint munkáltatói döntésen alapuló illetményrészben részesült, 2018. évben az 7500 forintban került meghatározásra. Erre az alperes jogosult volt, azonban ezt jogszerűen csak az addigi illetmény összegének csökkentése nélkül tehette volna meg. Ez az elv akkor is irányadó, ha az illetmény helyes összege utóbb a perben került megállapításra. Ez esetben a felperest olyan helyzetbe kell hozni, mintha az alperes a 2014. évi illetményét helyesen állapította volna meg (Mfv.II.10.138/2019/4.). Erre tekintettel a felperes illetményének 2017. és 2018. évben is el kellett volna érnie a jogerős ítéletben foglalt havi 189.100 forintot. Mindezekre tekintettel helytállóan állapította meg az első fokon eljáró bíróság, hogy a felperest – a felek által nem vitatott összegű – illetmény-különbözet, valamint a rendvédelmi pótlék különbözete megilleti.
- [18] A fentiekre tekintettel a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

Záró rész

- [19] Az alperes a másodfokú bírósági eljárásban költségfelszámítással érvényesített felperesi költség megfizetésére – a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a és 4. § (1)-(2) bekezdései alapján köteles.
- [20] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárás illetékét a magyar állam viseli.
- [21] Az ítélet elleni további perorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.
- [22] A Kúria a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdés utaló szabálya szerint a Kp. 77. § (1) bekezdés alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Deutschné dr. Kupusz Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő